

Onların her biri bugüne bırakılan anı gibi,

Nurettin için arkadaşlar bir anı kitabı çıkarmayı önerdiklerinde dünden bugüne kaybettiğimiz her biri değerli insanlarımızın anılarında benzeyen yanın mücadele ve örgütlenme olduğunu düşündüm. Geçmişin de bugüne bıraktığı ve kesintisiz olarak sürdüğü örgütlenme ve mücadelenin sınıfın içinde nasıl sorunlar ile geliştiğini de biliyoruz. Bu sorunlara bağlı olarak da yaşanmışlıklara karşı nasıl bir durumda olduğumuz da gözler önünde. Evet, kitap konusunda beklediğimiz katkıyı göremedik ve birkaç ay önce “Ben onlar adına değil ama bu insanları bugün böyle bir çalışmanın parçası olmaya ikna edemediğim için önce Nurettin’den ve sonra onun anılarında ve bugün mücadele içinde olan insanlardan, Nurettin’in kardeşleri, yeğenleri, amcası, yengesi ve kuzenlerinden özür diliyorum.” diyerek şunları paylaştım: “Bu hayatı işte bugünlere anlatmak ve nasıl bir insan olduğunu, kararlılığını, örgüt disiplinini, halka ve işçi sınıfına olan bağlılığını, örgütlenmenin ne demek olduğunu yaşamıyla ortaya koymasını insanlardan anlatmasını bekledik. O kadar ki aynı örgütlenmede olduğu halde örgütsel yanlışlarını ortaya koyarak tavır aldığı gençlik dönemi sorumlularına bile ulaştık. Sıra arkadaşları, mücadele arkadaşları, aynı örgütlenmede bulunduğu kişiler. Bunların bir kısmı yaşlılık ve geçirdikleri “unutma” gibi rahatsızlıklar nedeniyle hiçbir şey yazamadılar. 5-6 kişi anılarında olan Nurettin’i yazıya döktü ve iletti (bu arkadaşlara teşekkür edim), bir üniversite yılları beraber olduğu arkadaşları Onun için yazdığı şiiri gönderdi. Ama birlikte örgütlü mücadele içinde olan ve halen yaşayanlar, o dönem ilçe ilçe, köy köy gezip emekçileri örgütlemeye çalışanlar, Üniversite yıllarında gençlik içinde hem okulda akademik mücadelede, hem de faşist saldırılara karşı omuz omuza dövuştüğü “yoldaşları” lütfedip bir satır hem dönemi hemde anılarını yazamadı. Hiç beklemediğim bir durum ile karşılaştım. Çünkü bu insanların bir kısmı hala bugün sosyal ve siyasal mücadelenin bir yerlerinde oldukları iddiası taşıyorlar. Çünkü anıları konuştuğunda bu insanların hepsi biz “yoldaştık”, şurada şunu birlikte yaptık, burada Onunla bulunduk sohbetleri yapıyorlar.”

Tarih biliyoruz ki, Nurettin gibilerin anılarını ve yaşamlarını geleceğe dersler bırakarak aktarıldığına tanıktır. İnsanlığın nihai kurtuluşu olan sınıfsız ve gerçek özgürlüğün yaşanacağı toplum için yaşadığımız dönemin tüm sorunlarına karşı mücadelede daha kavrayışlı ve bilinçli olanlarımızın duruşları ve çabaları hep geleceğe örnek gösterilmiştir. Nurettin de içinden çıkıp geldiği toplumun en bilinçli kesimlerine saygı ve ilgiyi daha okul sıralarında ortaya koyarken bu topraklarda sınıf mücadelesinin teorik ve ideolojik kavrayışlarını da tarihten gelen güç ile kavramayı görev bilmiştir. Deniz, Yusuf ve Hüseyin’in idamlarına karşı ülke genelinde yürütülen çalışmalara Samsun’da lisesinde ve sokaklarda imza toplayarak katılmaya çalışmıştır. Bu hem gençliğin önderlerine duyduğu güven ve saygının gereği ve hem de içinde taşıdığı insan ve yaşama karşı ilginin ifadesiydi. Elbette bunları yaparken her durumun doğallığının gereği insanların birliğinin ve örgütlülüğünün de içinde bilinçli olarak duruyordu.

O yılların getirdiği sorumluluk bilincin de ifadesi olarak nasıl yapılmalı sorusuna da cevabı yaşamında bulmaya çalışmış ve etrafında bulunan mücadelecilerle bunları öğrenmeyi gençliğinin ilk günlerinde ilke olarak kabul etmiştir. Daha sonra kazandığı Ankara Devlet Mimarlık Mühendislik Akademisi (ADMMA) olan Yükseliş Yüksek okuluna girerek (bu okul daha sonra Gazi Üniversitesi bünyesine alınarak fakülte olmuştur) o yılların üniversite gençliği arasında siyasal bilincini geliştirmeye başlamıştır. Siyasal sol, sosyalist gruplar arasında kendisine daha yakın ve kendisini daha iyi ifade ettiği Denizlerin yoldaşlarıyla birlikte örgütlü mücadelesini geliştirmeye başlamıştır. Bu arada tatillerde geldiği memleketi Samsun’da da bu gelişmesine uygun ilişkiler içine giren Nurettin dönemin en ileri gençlik yapılanması olan gençlik örgütlenmesi içinde bulunarak bilinç ve sorumluluğunun gerektirdiğini yapmaya çalışmıştır. Bunun için sadece gençlik değil halk kesimleri içinde de bulunarak bilinçlendirme ve aydınlatma faaliyetleri yanı sıra siyasal, sosyal ve ekonomik sorunların çözümü için örgütlü yaşamında gerektirdiği ilişkiler içine de girmiştir.

70'lerin devrimci ve sosyalist insanlarında yaşama ve geleceğe ilişkin insanı temel alan bir meşruluk ve oradan kaynaklanan haklılık bilinci hâkim idi. Bir birinden ayrımsız her bir kaybettiğimiz arkadaş ve yoldaş dediğimiz devrimcilerde bu anlayış her hareketlerinde kendini gösteriyordu. İşçilerin hak alma ve daha iyi koşullarda yaşamak için verdikleri mücadelede, köylülerin toprak ve emekleri üzerinden savundukları hak alma ve ürünlerine sahip çıkma mücadelesinde, gençliğin ücretsiz, eşit ve özgür eğitim talepleri için verdikleri haklı mücadelelerinde devletin ve iktidarların uyguladığı eşitsiz, sömürüye dayalı ve baskıcı politikalarına karşı bu meşruluk anlayışı mücadeleye de yansıyor. O kadar ki hak alma mücadelelerine karşı özellikle "milliyetçilik ve devlet" kavramlarını ön planda tutan siyasi partiler emperyalizm döneminde ortaya çıkan en gerici ve baskıcı politikaları ifade eden faşizm düşüncesinde yapılanmaları ortaya çıkartarak gençliğe ve halka saldırmaya başladığında bunlara karşı da mücadeleyi genel hak ve taleplerine ekleyen devrimciler halkın ve gençliğin önderleri olarak karşı durmayı meşru bir duruş olarak algılamışlardı. İşte Nurettin halkı ve gençliği örgütlemenin yanı sıra faşist saldırı ve düşüncelere karşı da mücadelesinin merkezinde karşı duruş ortaya koymuştur. 1977 yerel seçimler sırasında sağ partilerin ortak adayı olarak ortaya çıkan Kemal Vehbi Gül'ün büroları aynı zamanda bu faşist çevrelerce bir toplanma ve güç gösterimi alanı olarak kullanılmaya başlanmıştı. Genel olarak demokrat ve devrimcilerin ağırlıkta olduğu yer olan Çiftlik mahallesinde bu anlamda açtıkları büroda toplanıp halka ve Çiftlik gençliğine saldırgan tavır göstermeye çalışmışlar. Bunun karşılığında Nurettin hem burada yaratılmak istenilen saldırı ve provokasyonu önlemek, hem de faşizme karşı bir tepki oluşturmak için toplandığı arkadaşlarıyla Çiftlikteki seçim bürosu önüne gitmiş ve Kemal Vehbi Gül'e seçimler ile ilgili sorular sormaya çalışmıştır. Ancak faşistler daha önceden tasarladıkları şeyi yaparak ve Nurettin'i de gözetenek ellerindeki demir sopalar ile saldırmışlar. Yaralanan Nurettin ise kaldırıldığı hastanede 18 kasım günü beyin kanaması sonucu hayatını kaybetmişti.

Burada her devrimcinin gösterdiği duyarlılık ve duruşu ortaya koyan Nurettin faşist saldırı sonucu hayatını kaybederken toprağa düşen diğer arkadaş ve yoldaşları gibi fedakârlık ve mücadele dolu yaşamıyla o günün ve bugünün mücadelesine örnek olacak deneyleri de bırakmıştır. Öncelikle kararlılığı ve fedakârlığı bireysel ve macera düşkünü bir davranışın ifadesi olmadığını söylemeliyim. Nurettin bu anlayışa ulaştığı bilinç ve edindiği teorik bilgilerin sonucu devrimci sorumluluğu gereği ortaya koymuştur. Bunun için de mücadelenin olmazsa olmazı olan bir arada ve örgütlü olmasıydı. Bu da politik anlamda halkın ve gençliğin nitelik olarak en ileri örgütlenmesi içinde bulunan Nurettin, sol ve enternasyonalist çevrede olduğu gibi komünist nitelikteki örgütlenmenin önemli bir unsuru olarak yerini almıştı. Bu aynı zamanda hem halkın hem de gençliğin daha kararlı ve sonuç alıcı hak alma ve mücadelesinin temeli olan örgütlenme disiplin ve fedakârlığı da bir arada getirmekteydi. Önüne çıkan her engeli savunduğu düşüncenin dayandığı evrensel ilkelere ve teorik temellere bağlı kalarak aşmaya çalışan Nurettin yoldaşları ve arkadaşlarıyla bu konudaki düşüncelerini paylaşmaktan da çekinmemekteydi. Demokrasi ve halkın taleplerini çözme konusunda farklı düşüncede olan siyasi yapılar ile konuşma ve tartışmayı temel alarak bir arada mücadele vermeyi hayatı boyunca önemsemiş, bu yaşantısına da yansıyarak farklı siyasetten insanların sevgi ve güvenini kazanmıştı. Zaten Nurettin'e karşı yapılan son görev olan cenazesinin kaldırılmasında Samsun'da bulunan tüm demokrasi ve devrimci düşüncedeki insanların katılması bunu gösteren bir şey idi. Örgütlü mücadelesi boyunca karşılaştığı her sorunu yine örgütlü yaşamın gerektirdiği ilke ve kurallara bağlı olarak çözebilen Nurettin mücadele içinde yaşanan zorlukları da aynı kavrayış ile aşmayı becerebilmiş örnek devrimcilerdendi.

Nurettin ile tanışmam sevdiğim bir arkadaşımın beni uyarmasıyla oldu. Töb-Der'de bir gün Necmettin Gökçe (KSD'nin önemli önderlerinden) ile sohbet ederken bana Nurettin'den bahsetti. Tanıyıp tanımadığımı sordu. Adını duymuş ama karşılaşmamıştım. Nerede bulacağımı söyleyince hemen oraya gittim. Bir çay ocağı idi ve gençler ile sohbet ediyordu. Kendisini aradığımı ve adımlı söyleyince hemen kalktı ve kucaklaştık. Meğer o da beni duymuş ve nerede bulacağını araştırıyormuş. O günden sonra

hayatını kaybetmesine rağmen hala yoldaşlığım devam etmektedir. Onunla bir aradayken genellikle günün politik konularını konuşur ve okuduğumuz yazılar ve kitapları değerlendirirdik. Hani kafa göz yarıp dost kalmak var ya işte tam da böyleydi yoldaşlığımız. Çünkü o gençlik günlerimizde bilinç ve duruş bu tartışmalar ve konuşmalar ile daha rayına otururken, her birimizin içinde bulunduğu çalışma alanında daha kavrayışlı ve gelişmiş olarak şekilleniyordu. Zaten onu kaybettiğimiz gün de Nurettin beni ziyarete gelmiş ve kısa bir yürüyüş için birlikte çıkmıştık evimden. Karnımda açık yara ile ve fizik olarak zayıf olduğum için ben ondan ayrılmış ve Nurettin de faşist provokasyona karşı arkadaşlarıyla buluşmaya gitmişti. Sonra ise sabaha karşı arkadaşların gelip Nurettin'i kaybettiğimizi söylemesi sanki sekiz ay sonra bir daha vurulmuş gibi beni sarstı. Çünkü kaybettiğimiz gerçek bir insan ve yoldaşım idi.

Bu ülke ve insanlık tarihi yine insanlığın kurtuluşu ve özgürlük için çok insanın toprağa gömülmesine neden oldu. Sömürücü sınıfların ortadan kalması ve eşit, özgür, sınıfsız gerçek kardeşliğin yaşandığı günler gelene kadar da bu kayıplar sürecektir. Önemli olan kaybettiğimiz her değerli insanın geleceğe bıraktığı mirası ve izleri doğru değerlendirip o güzel günlere daha önce ulaşabilmek. Yaşadığımız her bir sorunun örgütlü bir mücadele ile aşılabileceğini, bunun içinde insanlık bilincinin geleceği temsil eden sınıfın hak ettiği başarıya ulaşmasını sağlayacak kararlılık ve yapıda olmasını sağlayacak örgütlenme ve mücadeleyi vermesinde bu tecrübe ve birikimleri doğru değerlendirmek yolumuzu aydınlatacaktır. Bir kaybettiğimiz yıldönümünde daha Nurettin'in yaşamına, anısına ve yoldaşlığına her zaman saygı ve sevgimle.

(Not bu yazı basılması düşünülen kitap için kaleme alınmıştı.09.02.2023)